



SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 2014-05-21

Västmanlands sjukhus
Sjukhus

Västerås
Ort

Ögonkliniken
Klinik

Kerstin Edlund och Eva Gottvall
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Ögonkliniken Västmanland har ett länsövergripande uppdrag och ett upptagningsområde med 259 00 innevånare. Huvudkliniken ligger vid Västerås sjukhus, därtill kommer öppenvårdsmottagningar av varierande storlek i Köping, Sala och Fagersta.

Det finns en bred öppenvårdsverksamhet representerande alla delar av ögonsjukvården. De delar av den kirurgiska verksamheten som inte görs på kliniken remitteras i första hand till Ögonkliniken Universitetssjukhuset i Örebro, med vilken man har ett nära samarbete. Sammanfattningsvis är verksamheten tillräckligt stor och allsidig för att erbjuda adekvat bredd inom ögonspecialiteten.

Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialistutbildningen skall genomföras. Nätverk för studierektorer finns.

- A Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS 2008:17
- C Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Samtliga handledare är specialister i oftalmologi och har kompetens inom olika specialområden. Alla handledare har genomgått handledarutbildning. Specialistkompetent studierektor finns som även har genomgått handledarutbildning. Studierektor har arbetstid avsatt för sitt uppdrag. Det finns tillräckligt många specialiserter för att ge ST-läkarna adekvat

Västmanlands sjh, Västerås SF



handledning och instruktion i det kliniska arbetet.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input checked="" type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17 | <input type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |

C Lokaler och utrustning

Kliniken är välutrustad och lokalerna är ändamålsenliga.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input checked="" type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17 | <input type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggnig

Alla ST-läkare erbjuds introduktionsprogram och ST-kontrakt. I utbildningen ingår 3 månaders sidutbildning vid Universitetskliniken i Örebro inom de områden som saknas på kliniken.

Det finns en välstrukturerad, tydlig och skriftlig handlingsplan för ST-utbildningen, som innefattar både en tidsaxel och hur de olika momenten i ögonläkarföreningens checklista genomförs och följs upp. I handlingsplanen finns anvisningar som tydliggör att SOSFS 2008:17 följs.

Det finns individuella utbildningsplaner som revideras regelbundet.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input checked="" type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17 | <input type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |

E Handledning och uppföljning

En personlig handledare är utsedd för varje ST-läkare. ST-läkare dokumenterar ej konsekvent handledarsamtalen, uppnådd kompetens, förvärvade kunskaper och färdigheter i enlighet med målbeskrivningen. Handledarsamtalen är schemalagda till en gång i månaden, och är till en början inriktade på medicinska frågor för att senare övergå till att bli mer inriktade på den personliga och professionella utvecklingen i läkarrollen.

Det finns en bedömningsmall avseende den fortlöpande kompetensutvecklingen hos ST-läkarna som används i samband med specialistkollegiets regelbundna träffar, vilket ger en möjlighet till uppföljning av ST-läkararens utveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet. Konstaterade brister i ST-läkararens kompetens har uppmärksamats och lett till åtgärder.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17 | <input checked="" type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |



F Teoretisk utbildning

Teoretiska kurser och utbildningar planeras in i tjänstgöringen och ST-läkaren får gå alla förekommande SK-kurser inom specialiteten. Problemet är att SK-kurser kommer mycket sent i ST-utbildningen, vilket gäller flr alla ögonutbildningsorter inom specialiteten i Sverige. ST-läkaren erbjuds även andra externa utbildningar exempelvis regionala och nationella ST-dagar inom specialiteten, landstingsgemensamma kurser inom ledarskap och vetenskapsmetodik. Internutbildning av olika slag finns på kliniken sammantaget på årsbasis ca 3 timmar per vecka.

Schemalagd tid för självstudier finns ej, utan har förväntats ingå i tid som schemalagts för administrativt arbete.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17 | <input checked="" type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt och vetenskapligt syn- och förhållningssätt genom landstingsgemensam kurs, samt att ST-läkare genomför ett skriftligt individuellt arbete. Disputerad ögonspecialist finns på kliniken som ansvarar för att medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete genomförs på en hög nivå. I landstinget finns en forskningsenhet som möjliggör att man kan vidareutveckla sitt intresse inom forskningsområdet till disputation och vidare. ST-läkarna genomför, dokumenterar och redovisar ett kvalitetsprojekt enligt målbeskrivningen. Det bedöms och återkoppling sker.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input checked="" type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17 | <input type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Möjlighet till att utveckla ledarskapskompetens finns bland annat genom att ST-läkare får årsvis ansvar för planering och genomförande av intern fortbildning. En mycket uppskattad kurs inom ledarskap finns i landstinget som alla ST-får gå.

Handledning och återkoppling vid muntlig framställning förekommer i varierande grad.

Någon formaliserad struktur för hur det skall gå till finns ej.

- | | | |
|---|--|-------------------------------------|
| A | Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning | <input type="checkbox"/> |
| B | Uppfyller SOSFS 2008:17 | <input checked="" type="checkbox"/> |
| C | Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas | <input type="checkbox"/> |
| D | Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs | <input type="checkbox"/> |



Styrkor

Verksamhetschefen har gett tydliga mandat genom skriftliga uppdrag. Engagerade handledare som tar ett stort ansvar för att kliniken skall kunna ge en god utbildning. Välstrukturerad dokumenterad handlingsplan för genomförandet av ST-utbildningen förankrad till författning och checklista. I den framgår var utbildningen genomförs och hur den följs upp. Väl förberedda strukturerade specialistkollegium två gånger årligen för att tillse att handlingsplanen följs och för utvärdering av ST-läkarens framsteg och utveckling. Ändamålsenliga lokaler och utrustning.

Svagheter

Pressad arbetssituation går ut över den tid man vill handleda ST. Tid inte avsatt för att hinna svara på ST:s frågor i det dagliga arbetet. God uppföljning av ST:s utveckling men detta har inte kommunicerats fullt ut. Tid för självstudier finns ej angiven i schemat idag, utan är inbakad i annan tjänstgöringsmodul och uppfattas därför inte.

Förbättringspotential

Ytterligare specialistläkare på ledigt tjänstetrymme skulle möjliggöra att kliniskt stöd till ST-läkaren hans med.
Införande av dagbakjour/frågedoktor med viss tid avsatt för att stötta ST-läkarna i det dagliga kliniska arbetet, detta skulle även tydliggöra vilken person man ska fråga.
Utnyttja möjligheten till lärande genom medsittning.
Dokumentation av genomförda moment och uppnådda färdigheter i utbildningen ska göras.
Minnesanteckningar från handledarsamtalen skall föras av ST-läkaren.
Avsätta/tydliggöra tid för självstudier i schemat.